

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 8 päivänä heinäkuuta 2022

666/2022

Laki

eräistä huoltovarmuuden turvaamisen järjestelyistä rahoitusallalla

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään eräistä päivittäismaksamisen huoltovarmuuden turvaamisen järjestelyistä rahoitusallalla.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta;
- 2) *talletuksella* rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettua talletusta;
- 3) *talletustilillä* tiliä, jota käytetään talletusten kirjaamiseen;
- 4) *maksupalvelulla* maksupalvelulain (290/2010) 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuja maksupalveluita;
- 5) *huoltovarmuustilijärjestelmällä* tietojärjestelmää ja siihen liittyviä muita palveluita, jotka mahdollistavat huoltovarmuuden kannalta välttämättömien maksupalveluiden toteuttamisen normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Mitä tässä laissa säädetään luottolaitoksesta, koskee myös luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikettä, joka on Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 59 a §:n perusteella nimetty merkittäväksi sivuliikkeeksi.

3 §

Huoltovarmuustilijärjestelmä

Rahoitusvakausvirasto ylläpitää huoltovarmuustilijärjestelmää ja toimii järjestelmän rekisterinpitäjänä.

Huoltovarmuustilijärjestelmä muodostuu huoltovarmuustilipalvelusta ja korttimaksamisen huoltovarmuuspalvelusta. Huoltovarmuustilijärjestelmää käytetään huoltovarmuuden turvaamisen kannalta keskeisten maksupalveluiden toteuttamiseen normaaliolojen vakavan häiriötilanteen tai poikkeusolojen aikana.

4 §

Huoltovarmuustilijärjestelmään liittyvä käyttöönottovalmius ja järjestelmän käyttöönotto

Rahoitusvakausviraston on jatkuvasti ylläpidettävä valmiutta huoltovarmuustilijärjestelmän käyttöönottoon. Rahoitusvakausvirastolla on käyttöönottovalmiuden ylläpitämiseksi oikeus saada luottolaitoksilta välttämättömät 3 momentissa tarkoitetut tiedot.

Valtioneuvosto päättää huoltovarmuustilijärjestelmän käyttöönotosta, jos luottolaitos ei kykene käyttämään huoltovarmuuden kannalta keskeisten maksupalveluiden edellyttämiä järjestelmiään normaaliolojen vakavan häiriötilanteen tai poikkeusolojen vuoksi. Valtioneuvosto päättää huoltovarmuustilijärjestelmän käytön lopettamisesta, kun luottolaitos jälleen kykenee käyttämään huoltovarmuuden kannalta keskeisten maksupalveluiden edellyttämiä järjestelmiään tai kun huoltovarmuustilijärjestelmän käytölle ei ole enää muuten perustetta. Päätös huoltovarmuustilijärjestelmän käyttöönotosta ja käytön lopettamisesta tehdään valtioneuvoston yleisistunnossa. Valtiovarainministeriön on ennen päätöksen tekemistä pyydettävä asiassa lausunto Suomen Pankilta, Finanssivalvonnalta ja Rahoitusvakausvirastolta, jollei asian kiireellisyydestä välttämättä muuta johdu.

Luottolaitoksen on toimitettava Rahoitusvakausvirastolle huoltovarmuustilijärjestelmän käyttöönottoon ja toimintaan liittyvät seuraavat välttämättömät ja ajantasaiset tiedot:

- 1) talletustilejä ja tilin omistajia koskevat yksilöintitiedot sekä talletustilien käyttämiseen liittyvät tekniset tiedot;
- 2) talletustilejä koskevat saldotiedot;
- 3) maksukortteja ja niiden haltijoita koskevat yksilöintitiedot sekä muut maksukorttien käyttämiseen liittyvät tekniset tiedot; ja
- 4) huoltovarmuustilijärjestelmän piiriin kuuluvien muiden maksupalveluiden toteuttamiseen liittyvät välttämättömät tekniset tiedot.

Rahoitusvakausvirastolla on oikeus käyttää rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 5 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja huoltovarmuustilijärjestelmässä, jos vastaavat tiedot eivät muuten ole sen käytettävissä. Rahoitusvakausvirastolla on lisäksi oikeus käsitellä maksutapahtumatietoja huoltovarmuustilijärjestelmän käyttöönottoon ja toimintaan liittyen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin huoltovarmuustilijärjestelmään kuuluvista huoltovarmuuden kannalta keskeisistä maksupalveluista, huoltovarmuustilijärjestelmän toiminnasta ja palveluiden käytöstä.

Rahoitusvakausvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen tietosisällöstä, näiden tietojen toimittamistavasta ja -ajankohdasta sekä huoltovarmuustilijärjestelmään liittyvien tietojärjestelmien teknisistä vaatimuksista ja muista vastaavista teknisistä seikoista.

5 §

Huoltovarmuustilijärjestelmän palveluntarjoaja

Rahoitusvakausvirasto saa käyttää huoltovarmuustilijärjestelmän toteuttamiseksi yhtä tai useampaa palveluntarjoajaa, joiden tulee olla yleisesti tunnettuja, hyvämaineisia yrityksiä, joilla on uskottava tekninen ja operatiivinen kyvykyys luottolaitostoiminnassa edellytetyn palvelutason varmistamiseen.

Rahoitusvakausvirasto saa luovuttaa palveluntarjoajalle henkilötietoja, jos valtioneuvosto on 4 §:n 2 momentin nojalla päättänyt huoltovarmuustilijärjestelmän käyttöönotosta. Rahoitusvakausvirasto saa lisäksi luovuttaa palveluntarjoajalle huoltovarmuustilijärjestelmän käyttöönottovalmiuden ylläpitämiseksi:

- 1) 4 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja välttämättömiä henkilötietoja; ja
- 2) 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuja henkilötietoja, kun kyse on välttämättömästä järjestelmän testauksesta.

Lisäksi Rahoitusvakausvirasto saa luovuttaa palveluntarjoajalle salassapitosäännösten estämättä muita huoltovarmuustilijärjestelmän käytön, käyttöönoton ja ylläpidon kannalta välttämättömiä tietoja.

Palveluntarjoajan on eriytettävä huoltovarmuustilijärjestelmään liittyvät henkilö- ja muut tiedot sen muusta liiketoiminnasta, eikä palveluntarjoaja saa hyödyntää tietoja huoltovarmuustilijärjestelmän ulkopuoliseen tarkoitukseen. Palveluntarjoajaan sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 luvun 14 §:ssä säädettyä salassapitovelvollisuutta.

6 §

Luottolaitosten välisen maksuliikkeen turvaaminen

Luottolaitosten toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi Suomen Pankki ylläpitää järjestelmää, joka mahdollistaa luottolaitosten välisen maksuliikkeen, maksujen selvityksen ja katteensiirron normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitetun järjestelmän toiminnan järjestelyistä ja palveluiden käytöstä.

Suomen Pankki voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetun järjestelmän toiminnasta.

7 §

Viranomaisten välinen yhteistyö

Rahoitusvakausviraston, Suomen Pankin, Finanssivalvonnan ja valtiovarainministeriön tulee tehdä yhteistyötä 3 ja 6 §:ssä tarkoitettujen järjestelmien suunnittelussa ja käytössä.

8 §

Rahoitusmarkkinoiden häiriönhallinnan yhteistyöryhmä

Valtiovarainministeriö voi asettaa rahoitusmarkkinoiden häiriönhallinnan yhteistyöryhmän (*yhteistyöryhmä*), jonka tehtävänä on:

- 1) suunnitella ja sovittaa yhteen poikkeusolojen sekä normaaliolojen vakavien häiriötilanteiden hallinnassa tarvittavia toimenpiteitä;
- 2) hankkia ja toimittaa poikkeusolojen sekä normaaliolojen vakavien häiriötilanteiden hallinnassa tarpeellisia tietoja viranomaisten päätöksenteon tueksi; sekä
- 3) välittää yhteistyöryhmän kokoamaa ja analysoimaa poikkeusolojen sekä normaaliolojen vakavia häiriötilanteita koskevaa tietoa sellaisille toimijoille, jotka voivat vähentää häiriötilanteiden haitallisia vaikutuksia yhteiskunnalle.

9 §

Yhteistyöryhmän kokoonpano

Yhteistyöryhmän jäseniksi voidaan kutsua sen tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisia:

- 1) luottolaitosten, maksulaitoslain (297/2010) 5 §:n 2 kohdassa tarkoitettujen maksulaitosten, maksulaitosten sivuliikkeiden, sijoituspalvelulain (747/2012) 7 luvun 8 §:ssä säädetyn varautumisvelvollisuuden piiriin kuuluvien sijoituspalveluyritysten, sijoitusrahastolain (213/2019) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettujen rahastoyhtiöiden, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetun pörssin, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 1 luvun 3 §:n 5 kohdassa tarkoitetun arvopaperikeskuksen edustajia;
- 2) viranomaisia; sekä

3) muita yrityksiä ja yhteisöjä.

Valtiovarainministeriö voi päättää, että yhteistyöryhmä kokoontuu erikseen määrättyssä kokoonpanossa käsittelemään tiettyä asiaa.

10 §

Tietojen luovuttaminen ja salassapito

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, valtiovarainministeriö tai muu yhteistyöryhmän toimintaan osallistuva viranomaislainen voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa häiriötilanteen hallinnassa tarvittavia tietoja yhteistyöryhmän jäsenelle, jos tiedot ovat välttämättömiä ryhmän tehtävien hoitamiseksi.

Yhteistyöryhmän jäseneneen sovelletaan 8 §:n mukaisissa tehtävissä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 23 §:ssä säädettyä vaitiolovelvollisuutta ja hyväksikäyttökieltoa sekä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

11 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista luottolaitoksessa valvoo Finanssivalvonta.

12 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 11 päivänä heinäkuuta 2022.

Naantalissa ja Helsingissä 8.7.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Valtiovarainministeri Annika Saarikko